Lasītava

VALMIERAS ĶĪMIĶIS

VALMIERAS STIKLA ŠĶIEDRAS RŪPNĪCAS IZDEVUMS

Iznāk kopš 1979. gada 25. oktobra

CETURTDIEN, 1990. gada 23. augustā

Nr. 32 (553)
Cena 1 kap.

Krāšņu ziedu pušķi ir neapstrīdama tuvā rudens un mācību gada sākuma pazīme.

ANITAS MARTINSONES foto

BALTIJĀ DEG UGUNSKURI

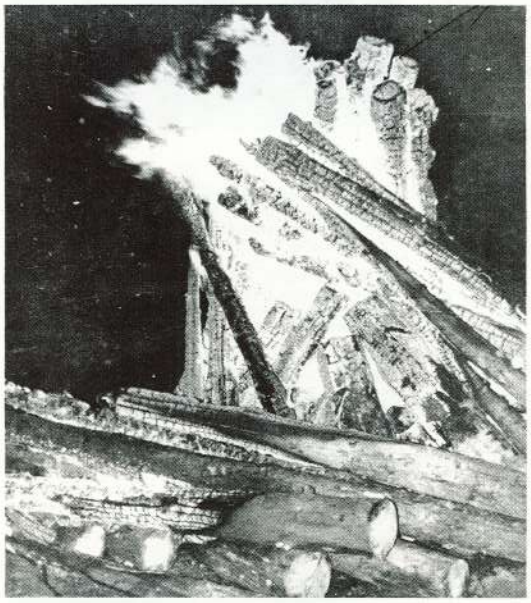

1939. gada 23. augusts mūsu tautas vēsturē atstājis sekas, kuras apzinot, mūsu izjūtās ir tik daudz tumšu krāsu. Esam raduši savu attieksmi izteikt arī pret šādiem datumiem.

LTF rajona nodaļas valde aicina visās rajona pilsētās un ciemos šodien pl. 19.45 iedegt ugunskurus, vienojoties kopējā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas brīvības un vienotības akcijā.

Uzņem viesus

Pēdējā laikā mūsu rūpnīcu apmeklē arvien vairāk ciemiņu no ārvalstīm. Lūk, arī aizvadītajā nedēļā bija ieradušies Somijas Ii pilsētas pašpārvaldes pārstāvju grupa, kas uzturējās mūsu pilsētā. Viesi iepazinās ar rūpnīcu, tikās ar tās vadītājiem. Pēc tam viesi no Somijas devās uz 36. arodvidusskolu, kur noskatījās arī kinoamatieru studijas «Kristins» filmas.

Aizvadītajā nedēļa pie mums viesojās vēl viena delegācija no Somijas un viena no Dānijas. Sarunās ar uzņēmuma vadību un speciālistiem tika izvērtētas iespējas par komerciālo sakaru nodibināšanu, par rūpnīcas ražotas produkcijas pielietošanu šajās valstīs, piemēram, celtniecībā un citās nozarēs.

Apbalvojums

Ar rūpnīcas Atzinības rakstu un naudas prēmiju apbalvota 4. ceha priekšniece **Astrida Aizsilniece.** Šāds apbalvojums viņai piešķirts par ieguldījumu rūpnīcas ražošanas un organizatoriskajā darbā un sakarā ar dzīves jubileju.

UZ POLIJU!

Sen ieplānotais rūpnīcas sportistu — uzņēmuma spartakiādes dalībnieku un sporta dzīves aktīvistu brauciens notiks. Konkrēti — no 2. līdz 11. septembrim uz Poliju dosies grupa rūpnīcas volejbolistu un galda tenisa entuziastu. Viņi piedalīsies sacensībās kopā ar Vācijas, Čehoslovakijas, Polijas sportistiem. Paredzētas arī ekskursijas uz Varšavu un Lodzu.

SPECIĀLISTI RŪPNĪCAI

Tuvojas Zinību diena — jaunā mācību gada sākums. Šis atbildīgais periods ir svarīgs katram no mums; vieniem tas ir mācību sākums, vecāku rūpes, citiem — patstāvīgā ceļa uzsākšana izraudzītajā profesijā un specialitātē. Par tiem, kas nolēmuši saistīt savu darba biogrāfiju ar mūsu uzņēmuma kolektīvu stāsta tehniskās apmācības biroja priekšniece **Ļubova Gavrilova:**

— Šogad mūsu uzņēmumā pēc augstskolas beigšanas sākuši strādāt jaunie speciālisti **Solvita Kaupe** (no RTU) — par inženieri tehnoloģi aušanas cehā un **Andris Laicāns** (RTU) — AVS birojā. **Bruno Ivzāns,** kurš tehnikumā beidzis automobiļu remonta un apkopšanas specialitāti, strādās 12. cehā. Diemžēl viena no mūsu rūpnīcas stipendiātēm **Jeļena Drozdova,** kas pabeigusi RTU ekonomikas specialitāti, ģimenes apstākļu dēļ mūsu uzņēmumā nestrādās un brauks uz Ļeņingradu. Saskaņā ar likumu, līdzekļi, ko rūpnīca iztērējusi viņas izglītošanai, tiks piedzīti no tās organizācijas, kas kļūs par viņas darba vietu.

Perspektīvā mūsu kolektīvs papildināsies ar jauniem speciālistiem, kas nepieciešami mūsu ražotnēm un kuri vēl turpina mācīties augstskolās, tehnikumos, apgūst rūpnīcai vajadzīgas specialitātes, kā arī arodskolu audzēkņi. Patlaban pie mums praksē atrodas 11 studenti, tai skaitā desmit no ķīmijas fakultātes, bet viens no ekonomikas. Rūpnīcā ražošanas praksē atrodas arī arodvidusskolu audzēkņi — atslēdznieki **Jurijs Pahomovs, Viktors Baskakovs,** un elektriķi **Eduards Skorikovs** un **Sergejs Gusakovs.**

Sācies mācību gads rūpnīcas stipendiātiem **Uldim Voiskam** (RTU, mašīnbūves ekonomika) un **Dmitrijam Umnovam** (RTU, rūpnieciskā elektronika). Uz arodvidusskolām mācīties nosūtīti 11 cilvēki, tai skaitā divas šuvējas, 5 atslēdznieki metinātāji, viens ekskavatora vadītājs šoferis. Viņi mācību laikā saņems rūpnīcas stipendijas.

Noslēguma gribētos atgādināt, ka tiem, kas vēl nav izraudzījušies sev vietu, kur mācīties, sev tikamu profesiju, dota iespēja apgūt mūsu rūpnīcai tik nepieciešamas specialitātes — nepārtrauktās stikla šķiedras iegūšanas operators, spolētāja. Sākot ar šo gadu, pie 1. vakara vidusskolas organizēts trīsgadīgs kurss apmācīšanai minētajās specialitātēs (krievu valodā). Tiek uzņemti visi interesenti ar 9 klašu izglītību. Pieteikties pa tel. 21534 un 331 (kadru sagatavošanas daļa).

Izmantojot izdevību, gribu apsveikt ar 1. septembri visus skolēnus un studentus, gan klātniekus, gan neklātniekus un vakarskolu audzēkņus. Novēlu visiem interesantas un sekmīgas mācības!

Pierakstīja LOLITA DREIMANE

STIKLA ŠĶIEDRA UN STIKLAPLASTI ĀRZEMĒS

Šogad mēs jau iepazīstinājām mūsu lasītājus ar informāciju par stikla šķiedras ražošanas perspektīvām, ar galvenajiem plastmasu armējošiem aģentiem, ko lieto kapitālistiskajās valstīs.

Šoreiz piedāvājam jūsu uzmanībai informācijas apskatu par nepārtrauktās stikla šķiedras un stiklaplastu ražošanu un lietošanu ārzemēs.

Šo apskatu sagatavojuši PSRS ķīmiskās rūpniecības zinātniski tehnisko un ekonomisko pētījumu institūta un zinātniskās ražošanas apvienības «Stiklaplasts» speciālisti.

I NEPĀRTRAUKTĀ STIKLA ŠĶIEDRA

Nepārtrauktās stikla šķiedras ražošanas tempi visā pasaulē turpina strauji pieaugt (1. tabula). 1987. gadā nepārtrauktās stikla šķiedras kopējais apjoms pasaulē bija 1487 tūkstoši tonnu, kas salīdzinājumā ar 1986. gada rādītājiem sastāda 13,8 procentu pieaugumu.

Tabula Nr. 1

Nepārtrauktās stikla šķiedras ražošana un ražošanas jaudas 1983.—1989. gados (tūkst. tonnās)

Valsts	Ražošana pa gadiem					Jaudas	
	1983.	1983.	1985.	1986.	1987.	1988.	1989.
1. Rietumeiropas valstis	—	—	—	—	—	415	450
Austrumeiropas valstis (izņemot PSRS)	290	300	320	364	407	100	100
2. Dienvid- un Ziemeļamerikas valstis,	567	671	642	665	775	846	868
(tai skaitā ASV)	530	632	610	633	725	776	793
3. Japāna	206	249	273	240	261	315	330
4. Āzijas, Okeānijas, Āfrikas valstis	14	14	28	30	35	40	65
5. Kopā	1077	1234	1263	1299	1478	1716	1813
Ķīnā	30	40	50	50	55	95	100
PSRS	130	135	147	155	162	192	197

Nepārtraukto stikla šķiedru ražo 25 pasaules valstis.

Nepārtrauktās stikla šķiedras ražošanas rūpnīcu izvietojums pasaules valstīs

Valsts	Rūpnīcu skaits	Valsts	Rūpnīcu skaits
Rietumeiropas valstis	20	Ziemeļ- un Dienvidamerikas valstis	
tai skaitā:		tai skaitā:	
Beļģija (Luksemburga)	2	ASV	17
Somija	1	Kanāda	1
Francija	2	Argentīna	1
VFR	2	Brazīlija	1
Itālija	2	Meksika	1
Holande	1	Japāna	13
Norvēģija	1	Austrālija	1
Portugāle	1	Austrumeiropas valstis	6
Spānija	1	tai skaitā:	
Zviedrija	1	Čehoslovakija	2
Turcija	1	VDR	1
Lielbritānija	5	Polija	2
		Dienvidslāvija	1

Kopā — 61 rūpnīca.

Stikla šķiedras ražošanas tālākās attīstības galvenie virzieni ir esošo ražotņu rekonstrukcija un paplašināšana. Bez tam plānota arī jaunā ražotņu celtniecība. Tā, firma «PPG», otrā lielākā stikla šķiedras ražošanas firma pasaulē, un firma «Nan Ya Plastics» ceļ stikla šķiedras ražošanas rūpnīcu Taivānā. Šis rūpnīcas jauda būs 20 tūkstoši tonnu stikla šķiedras gadā. Firma «PPG» ir arī noslēgusi līgumu ar firmu «Sudamtex de Venesuela» par kopuzņēmuma celtniecību Venecuēlā. Šis uzņēmums apmierinās Dienvidamerikas valstu vajadzības pēc armējošiem materiāliem elektrotehniskajā rūpniecībā, kā arī pēc korozijas izturīgiem materiāliem.

Kopuzņēmumu stikla šķiedras ražošanai plāno celt arī firmas «Clark Schwebel Fiberglas Corp.» (ASV) un «Nitto Boseki» (Japāna). Paredz, ka šis kopuzņēmums atradīsies Ziemeļkarolīnas štatā. Uzņēmuma darbības sākums plānots 1990. gadā.

Kā piemērs esošās ražotnes paplašināšanai var tikt minēts Lielbritānijas uzņēmums Hindli Grin. Šo firmas «TDN Glass Fibres» uzņēmumu uzcēla 1975. gadā un tas ražo armējošos materiālus iekšējam tirgum un arī eksportam,

(Turpinājums 2. lpp.)

DIVAS NEDĒĻAS POLIJĀ

Dienasgrāmatas fragmenti

(Nobeigums.)

20.07.90.

Dažas stundas gulējuši, pamodāmies pulksten 2 naktī, lai dotos tālā un nogurdinošā ekskursijā uz Krakovu. Nomazgājušies un paņēmuši līdz segas, somas un naudas maksu, ejam uz autobusu. Tiklīdz atskan motora monotonā rūkoņa, visi iemieg (izņemot šoferi). No dziļā miega lielākā grupas daļa pamostas tikai Veličkā — brauciena pirmajā galvenajā pieturas punktā.

Krakova. Karaļa pils un baznīca.

Ieturējām vieglas brokastis un devāmies uz sālsraktuvēm. Pēc neilga laika spriža kopā ar gidi pa kāpnēm nokāpām sālsraktuvēs — 65 metrus zem zemesvirsmas. Pamazām, ejot caur tuneļiem un zālēm, nokāpām 135 metru dziļumā. Visvairāk mūs tur pārsteidza skaistās sāls skulptūras, īpatnējais pazemes sālsezers, milzīgo pazemes galeriju velves. Bez sevišķas intereses apskatījām muzeju zem zemes, kurā tika parādīts viss, kas saistīts ar sāli un sāls iegūšanu. Beidzot muzeja apskati, devāmies uz liftu, kurš uzveda mūs augšup.

Pēc šī nelielā ceļojuma ieturējām pusdienas un braucām uz Krakovu, kur mūs sagaidīja 4 stundu ilga ekskursija. Apskatījām karaļa rezidenci, baznīcu, kurā tika kronēti un apbedīti karaļi, un Eiropā lielāko tirgus laukumu. Pēc šīs ekskursijas visi jutās noguruši.

No Krakovas izbraucām ap plkst. 18.30. Atpakaļceļā redzējām ļoti skaistus dabasskatus un vairākas reizes nofotografējāmies. Nometnē iebraucām ap pusnakti.

Ar to arī beidzās šī ceļojuma diena.

RENĀRS un GINTS

21.07.90.

No rīta piecēlāmies plkst. 8.00. Pēc brokastīm devāmies uz Lodzu, lai iztērētu atlikušo naudu. Pa veikaliem staigājām trīs stundas. Izsalkuši kā vilki, atgriezāmies nometnē...

Pēc tam sākās ļoti interesanta volejbola spēle. Spēlējām līdz vakariņām (ar pārtraukumiem). Pēc spēles visi gāja uz mežu pēc zariem ugunskuram. Kamēr iedegās ugunskurs, tie, kuri gribēja, turpināja spēlēt volejbolu. Kad viss bija sagatavots, sākās vakara noslēguma daļa. Visi bija pulcējušies pie ugunskura un cepa desu. Ēdam ar lielu baudu. Pēc nelielām vakariņām sākās dažādas spēles. Un ta līdz gulētiešanai.

LENA un OKSANA

22.07.90.

... Pēc brokastīm braucām uz Poznaņu. Tur iebraucām pusdivpadsmitos. Tad gājām uz Rātslaukumu. Tur bija pulkstenis. Divpadsmitos tur iznāca kazas un badījās divpadsmit reizes. Pēc tam mēs gājām uz mākslas muzeju. Kad bijām apskatījuši muzeju, mēs braucām uz zoloģisko dārzu. Tur nebija interesanti. Tālāk mēs apskatījām Botanisko dārzu. Tur aug dažnedažādas pukes, koki, krūmi...

Nometnē mēs atbraucām desmitos. Gājām gulēt.

LIŅDA un SANITA

23.07.90.

... Pēc brokastīm sākām meklēt vakar pazudušo bumbu. Bumbu tomēr neatradām un tadēļ gājām prasīt citu. Dabūjuši bumbu, mēs sākam spēlēt spēli «Kartupeļi». Spēle bija ļoti interesanta. Spēlējām līdz nozvanīja zvans, kas sauca mūs visus uz pusdienām. Pusdienas paēduši, pieaugušie un četri zēni aizbrauca uz Lodzu. Pa to laiku mēs spēlējām volejbolu. Otrajā setā **Mareks Sekstello** uzstādīja rekordu. Var teikt, ka no visas viņa komandas spēlēja tikai viņš, jo katra serve bija veiksmīga un viņš savāca visus 15 punktus. Spēles rezultāts bija 15:0 Mareka komandas labā. Vakarā notika diskotēka, uz kuru aizgāja visas meitenes un tikai daži zēni...

ANDIS un KRISTAPS

24.07.90.

Šī ir priekšpēdējā diena Grotņikos. Laiks nav mīlīgs, pūš, šļakstina no gaisa. Padrūmais laiks izraisa kārtīgu «čemodānu» noskaņojumu. Lauzām galvas, kā izlietot pēdējos zlotus un kā apvest ap stūri navīgi acīgos muitniekus, jo neapšaubāmi visi esam iegādājušies neaprakstāmas bagātības.

Vakarpusē samērā sirsnīgi atvadāmies no nometnes vadības. Pēc savstarpējas apdāvināšanas seko tēja un naktsmiers.

25.07.90.

Drudžaini lietišķas brokastis. Nelielas domstarpības — ko iesākt ar saldumu tūtām, ko saimnieces sagatavojušas katram no mums. Pieaugušie, dabiski, spiesti kapitulēt un ļaut mūsu bērniem, kam Polija nav nekā dārgāka par launagu, ņemt katram savu tūtu un lietot individuālā kārtā. Protams, esam talredzīgi, un ka macītājs ticīgos baida ar elles mokām, tā mēs telaini atgādinām par šofera reakciju, ja autobusā būs manāma kaut krīpata no ēdieniem.

Neviltotas atvadas un ilgu kausiņš mūsu krūtīs, ko nemanījām divas nedēļas, sāk viļņoties un pāri malat pārrīt pirmā pilite — beidzot mūsu autobuss nebrauc nekur citur, bet — uz Valmieru!

Pa ceļam uz miļo Valmieru, pie miļajām mammām un tētiem gadās vēl pāris ievērības cienīgu notikumu.

Esam pilnīgi satriekti, jo uz robežas nav nevienas mašīnas, var teikt — neviens mums nepievērš uzmanību. Tā kā nevaram atrast nevienu ierēdni, kurš parakātos mūsu somās, tad nākas vien sēsties autobusā un turpināt ceļu uz Brestu. Robežu esam šķēršojuši nepilnās 15 minūtēs.

Brestā, neko ļaunu nenojauzdami, lepni dodamies uz Intūrista ēdnīcu, kur mūs piebāž ar ēdieniem ka koterus, pārceļoties uz citu dzīvesvietu.

Kunkstēdami tupam autobusā un ļaujamies ekskursijai pa pilsētu. Pirms tam vēl diezgan lielā tempa apskatījām Brestas cietokšņa muzeju.

Joprojām neiedragājami savā pārliecībā kā uzvarētāji ielīgojam pa kempinga vārtiem.

Te nu atklājas, ka šeit neviens pēc mums neilgojas un brīvu vietu nav. Pēc nelielas panikas atskāršam, ka labāk neļaut bēdām sevi sagrauzt un ieķamies uz ausīm turpat autobusā. Ap plkst. 4 no rīta laikam Brestā bija zemestrīce, jo mēs autobusā visi tā nedaudz vibrējām. Tomēr — dzīvi palikām, un tas laikam nozīmē, ka ilgi dzīvosim.

26.07.90.

No rīta, šofera Gunāra vārdiem runājot, visiem acis spīd kā jaunas galošas, un izlikdamies, ka bijušais uz mums neattiecas, traucamies brokastot.

Vadītāja Vija un šoferis Jānis ļimst zem atbildības sloga — jānokārto poļu bērnu sagaidīšana. Mēs dodam vērtīgus padomus, kā rezultātā nepaiet ne pusdienas, kad varam atstāt Bresfu.

Iekšēja balss klusi nopūšas — beidzot braucam uz Valmieru.

Visu ceļu ķeram lietus mākoņus. Viļņā ierodamies nokavējuši visus pieteiktos termiņus un sēžo pusdienu vietā saņemam ābolus, konfektes un pepsikolu. Tottes brangi ieturāmies ar nometnes saimnieču līdzdotajām maizēm.

Beidzot arī šoferi laikam sajūt maju smaržu, un mēs lidojam uz Valmieru. Ap trijiem naktī tuvojamies Kocēniem. Un alejas galā — cik tas aizkustinoši — mūs sagaida nonervozējušies vecāki, un pirmais lamīgais jau apķeries tētim ap kaklu.

Turpinājuma izvadajam saniegojušos intūristus pa mājām, un ceļojums beidzies. Kā teica vadītāja Vija: «Ceļojums bijis tā vērts, ja mēs saprotam, ka nekur nav tik labi kā mājās».

Berni bija pietiekoši ratni un sabiedriski, pieaugušie koleģiāli un ar humora izjūtu.

Paldies visiem, kas piedalījās šajā ceļojumā!

ANTRA

Rātslaukums Krakovā.

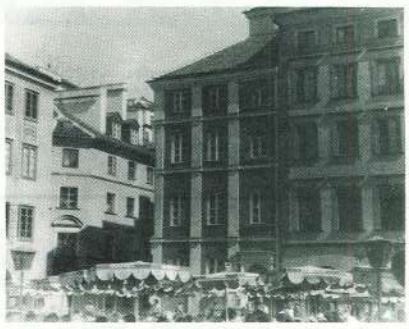

Poznaņas vecpilsēta.

GINTA TREZINA foto

Stikla šķiedra un stiklaplasti ārzemēs

(Sākums 1. lpp.)

galvenokārt celtniecībai un kuģu būvei. 1987. gadā firmai «PPG» pārņemot šo uzņēmumu, tika uzstādīta jauna stikla kausēšanas krāsns, kas stājas darbā 1990. gadā. Tā rezultātā ikgadējais uzņēmuma realizētās produkcijas apjoms piecos gados palielinājies **vairāk nekā divas reizes.**

Tas panākts, palielinot tāda tekstildiega ieguvi, ko paredzēts lietot elektroizolācijas audumu ražošanai, no kura savukārt izgatavos iespiedplates un dažādus paneļus elektroniskajā rūpniecībā.

Bez tam — 1988. gadā firma plānoja modernizēt stikla šķiedras ražošanas rūpnīcu Mančesterā, kā rezultātā rūpnīcas jauda dubultosies un sasniegs 32 tūkstošus tonnu gadā.

Firma «Manvill Corp.» (pēc lieluma trešā stikla šķiedras ražošanas firma ASV) iegulda 80 miljonus dolāru ražošanas paplašināšanai Etovanā (Tenesijas štats). Seit tiks uzstādīta jauna iekārta stikla šķiedras ražošanai. Zinātniski pētniecisko darbu attīstībai Vatervilā (Ohaio štats) šī firma izdala 2,2 miljonus dolāru.

(Turpinājums sekos.)

Līdzjūtības

Izsakām dziļu līdzjūtību **Vilmai Barauskai**, māmiņu smiltāja aizvadot.

5. ceha administrācija

●

Izsakām līdzjūtību un skumstam kopā ar **Līviju** un **Aigaru**.

5. ceha 2. iecirkņa kolektīvs

●

Izsakām dziļu līdzjūtību **Līvijai Adlerei**, dēlu pēdējā gaitā pavadot.

Sabiedriskie kasieri

«Valmieras Ķīmiķa» nākamais numurs iznāks 6. septembrī.

Redaktora v. i. L. DREIMANE

AUGUSTS...

Laikraksts iznāk reizi nedēļā — ceturtdienās, latviešu un krievu valodā. Redakcijas adrese: pasta indekss 228600, Valmierā, J. Gagarina ielā 1. Tālrunis 21472 un 339.
Iespiests: Valmieras tipogrāfijā «Liesma», pasta indekss 228600, Valmierā, A. Upīša ielā 7. 0,5 uzsk. iespiedloksne, ofsета tehnika. Tiraža 800 eks.
Газета «Валмиерас химикс» («Валмиерский химик») выходит один раз в неделю по четвергам, на русском и латышском языках. Адрес редакции: 228600, г. Валмиера, ул. Гагарина, 1. Телефон 21472 и 339. Отпечатано в Валмиерской типографии «Лиесма», 228600, г. Валмиера, ул. А. Упита, 7. Офсетная печать. 0,5 усл. п. л. Тираж 800 экз. На латышском языке.
Pas. Nr. 3885